

ZOMERREIS

Ga je dit jaar op vakantie? Dan wens ik je een goede reis. Ga je – om wat voor reden dan ook – niet op vakantie? Waarom maak je dan geen reis naar binnen?
Voor vijf euro ga je op ontdekkingsreis.

- Met [Heldinne's Reis I](#) ontdek je wat in jou op ontrafeling wacht, zodat je daarna heler en bewuster in het leven kunt staan. En net zomin als de Heldenreis alleen voor mannen is, is Heldinne's Reis alleen voor vrouwen!
- Met [Heldinnes Reis II](#) breng je een fictief reisverhaal over een vrouwelijke hoofdpersoon in kaart. Ik heb er voor [Yima](#) dankbaar gebruik van gemaakt.
- Met de [Heldenreis](#) maak je een ontwikkelingsreis door met een fictief personage.
- Met [The Artist's Way](#) ontdek je waar jouw creatieve kracht ligt, en wat je kunt doen aan de blokkades die je tot nu toe op je pad vond.

Alle cursussen zijn te bestellen door €5 over te maken op NL90 INGB 0003 8794 67 tnv H. Kuipers, Groningen onder vermelding van de naam van de cursus.

LEERZAAM I

Is het bijna zomervakantie, komt zij met een "leerzame" nieuwsbrief. Maar een schrijver staat als het goed is altijd aan, en dan kan er van alles leerzaam zijn: een boek dat je leest, een gesprek dat je hoort, een opmerking op Twitter, een tv-serie, alles is inspiratie en onderricht.

Leerzaam vond ik het kijken naar [Stranger Things](#). Voor wie geen Netflix heeft: het is een serie die zich afspeelt in de jaren '80 in het stadje Hawkins, dat wordt geplaagd door gruwelijke monsters. Hoofdrolspelers zijn een stel scholieren, waardoor de griezelarij (waar ik normaal geen held in ben) goed te behappen is.

Les 1: fijne personages. Geen zoete Barbies en Kens maar persoonlijkheden met meer en minder leuke trekken. Als kijker kun je kiezen met wie je je identificeert en eigenlijk gaan ze je allemaal aan het hart. Behalve de slechteriken natuurlijk. En die vieze, gore monsters.

Les 2: afwisseling. In elke aflevering zitten bloedstollende scènes, die ik persoonlijk niet vlak voor het slapengaan moet kijken. Maar hoe spannend het verhaal ook is, altijd zitten er humortjes in, of ontroerinkjes. Niet te dik, niet te lang, maar toch: even tijd om op adem te komen. En dat brengt me bij

Les 3: vertelperspectief. Doordat er zoveel personages zijn, die vaak in wisselende groepjes optrekken, is het ook niet moeilijk om die humortjes er doorheen te vlechten. De ene groep hakt het monster tentakels af, twee anderen zijn gevangen genomen maar vinden toch tijd om over hun liefdesperikelen te praten, en er is een brutaal, *nerdy* klein zusje dat een steeds grotere rol krijgt.

Vooral deze laatste les zette me aan het denken over Yima. Zij vertelt haar verhaal achteraf (we weten nog niet hoe lang na de gebeurtenissen, of op welke plek) in de ik-vorm. Een vertelperspectief waarin je niet kunt afwisselen, hoe graag we ook zou willen lezen hoe het met zoon Bo of dochter Mia gaat.

Of wie er nu werkelijk huist op De Rots. (Ik denk opeens aan die twee discussiërende engelen in de proloog van De Ontdekking van de Hemel.)

En ook die humortjes zijn moeilijk. Soms lukt het Kuuksi, de waakpoes, om voor een vrolijker nootje te zorgen maar over het algemeen is het kommer en kwel. Lezers zijn al blij als Yima voor even een veilig onderdak bij iemand vindt. Even bijkomen.

LEERZAAM II

Ik las ook een briljant en leerzaam boek: De [Mitsukoshi Troostbaby Company](#) van Auke Hulst. Meestal heb ik een hekel aan "meta"boeken. Van die intellectuele kunstjes die vooral mannelijke auteurs uithalen om te laten zien hoe knap ze zijn, met alle personages in dienst van die truc.

Maar Auke Hulst doet het goed. Hoewel zijn boek deels over schrijverschap gaat – de hoofdpersoon heet niet voor niets Auke van der Hulst – gaat het over zóveel meer dat je je hoofd er bijna niet omheen gevouwen krijgt. Ik sla het e-book even op en lees nu pas de citaten aan het

begin, vooral dat van de Amerikaanse dichter Mark Strand van wie ik nooit gehoord had:

Het had een ander verhaal kunnen zijn, het bedoelde en niet het gebeurde. Zo leven in de hoop te herzien wat onjuist was of onleesbaar gemaakt. Is niet wat we wilden...
– Mark Strand, *Hierna*

*It could have been another story, the one that was meant
Instead of the one that happened. Living like this,
Hoping to revise what has been false or rendered unreadable
Is not what we wanted.*
– Mark Strand, *The Next Time*

Dat is deels waar de roman over gaat, over hoe het leven totaal anders had kunnen verlopen als je andere keuzes had gemaakt. Auke Hulst maakt dat reëel – het is een SF-verhaal - door tijdreizen mogelijk te maken. De troostbaby uit de titel is in feite een zeer geavanceerde robot, een allerliefst meisje dat Scottie heet en voor eeuwig zeven zal blijven. Zoals Auke Hulst deels voor eeuwig zeven zal blijven als kind van het Ruige Land.

Ik onderstreepte diverse zinvolle zinnen:

Het probleem van herinneringen is dit: elke keer als je ze bezoekt worden ze herschreven, steeds wat pregnanter en coherenter, steeds wat verder verwijderd van de ervaring.

Zodra sciencefiction werkelijkheid wordt, nemen we die werkelijkheid voor lief, er door de fantasie al op voorbereid.

Ik zat maar naar dat lege scherm te staren, volledig geblokkeerd – ik legde mijn vingers op het toetsenbord en hoopte dat de tekst zonder mij zou beginnen.

In zekere zin is ze menselijker dan wij zijn, omdat ze autonoom is en niet een verlengstuk van de zwermgeest.

Een literaire testopstelling test in de eerste plaats het wezen van de mens. Wat drijft hem, hoe reageert hij? Dat kan ook door iemand in een situatie te plaatsen die alleen volgens de regels van de verhaalwereld mogelijk is. Zolang de personages maar natuurlijke reacties vertonen binnen de onnatuurlijke context.

Hoe zou het zijn om te leven zonder de schaduwgedachte: hoe hier literatuur van te maken? Om gedachten te laten vervlieten zonder ernaar te willen reiken, ze te willen boetseren, verfraaien, verminken?

Schrijven is nauw verwant aan herinneren, dat het omgekeerde van vergeten lijkt maar een pijnlijkere vorm van vergeten is: herschrijven.

Naast dat het een prachtig geschreven, ontroerend en wonderlijk spannend verhaal is, staan er zóveel behartenswaardige dingen in over schrijven! Superleerzaam.

LEERZAAM III

Tot slot iets over poëzie, dat aansluit op wat ik hiervoor schreef: de notie dat ook poëzie een intellectueel kunstje moet zijn, getuige de [reactie van Ltr](#) op de gedichten van Mary Oliver.

Daardoor wordt het idee bestendigd dat poëzie iets is voor een elite die vanuit de ivoren toren neerkijkt op eenvoudige liederen die hopen op poëzie die direct het hart binnenstroomt.

Juist in deze einde-der-tijderige tijd kunnen gedichten zoveel schoonheid en troost bieden, en helemaal als ze spreken in een taal die je verstaat. Dat ervaar ik meestal niet als een gedicht uit het Engels naar het Nederlands wordt overgezet, omdat ik het Engels te goed beheers. Maar anders werd het met de Friese vertaling, die kwam op een veel dieper niveau binnen.

Zit je dan, als Friezin in Groningen. Of in Stad, zoals Auke Hulst gewoontegetrouw blijft zeggen.

[HELDINNE'S REISBOEKJES](#)

Ik heb een catalogus gemaakt van alle boekjes. Je kunt hem [hier](#) downloaden.

Blijf schrijven en creëren!
Hella Kuipers